

**Česká republika
NÁLEZ
Ústavního soudu**

Jménem republiky

Ústavní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy a soudce zpravodaje Davida Uhlíře a soudců Tomáše Lichovníka a Vladimíra Sládečka o návrhu stěžovatelky **M. P.**, zastoupené JUDr. Janem Nohejlem, advokátem, sídlem U Rajske zahrady 1912/3, Praha 3, proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10. března 2017 č. j. 72 Co 506/2016-95 a proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 29. září 2016 č. j. 72 EXE 4707/2015-42, za účasti **Městského soudu v Praze a Obvodního soudu pro Prahu 4** jako účastníků řízení a 1) společnosti Generali Pojišťovna, a. s., sídlem Bělohorská 299/132, Praha 2, zastoupené Mgr. Janem Ševčíkem, advokátem, sídlem Kodaňská 1441/46, Praha 10, a 2) D. P., jako vedlejších účastníků, takto:

I. Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 10. března 2017 č. j. 72 Co 506/2016-95 a usnesením Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 29. září 2016 č. j. 72 EXE 4707/2015-42 bylo porušeno právo stěžovatelky na soudní ochranu zaručené čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, právo stěžovatelky vlastnit majetek zaručené čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a právo stěžovatelky na ochranu rodičovství a rodiny zaručené čl. 32 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

II. Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10. března 2017 č. j. 72 Co 506/2016-95 a usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 29. září 2016 č. j. 72 EXE 4707/2015-42 se ruší.

O d ů v o d n ě n í:

I.

Skutkové okolnosti případu a obsah napadeného rozhodnutí

1. Stěžovatelka podanou ústavní stížností navrhla zrušení v záhlaví uvedených usnesení. Tvrdí, že těmito rozhodnutími bylo zasaženo do jejích ústavně garantovaných práv a svobod, zejména práva na soudní ochranu zaručeného čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), práva vlastnit majetek zaručeného čl. 11 odst. 1 Listiny, práva nebýt nucen činit, co zákon neukládá, zaručeného čl. 2 odst. 3 Listiny a práva na účinné prostředky nápravy zaručeného čl. 13 Úmluvy.

2. Dne 4. 12. 2015 byl Obvodním soudem pro Prahu 4 (dále jen „obvodní soud“) pod sp. zn. 72 EXE 181 EX 18278/15 pověřen Mgr. Lukáš Křivánek, soudní exekutor

Exekutorského úřadu Karlovy Vary (dále jen „exekutor“), vedením exekuce na majetek vedlejšího účastníka 2) pro vymození pohledávky vedlejší účastnice 1) ve výši 572 Kč, a to na základě vykonatelného rozsudku obvodního soudu ze dne 28. 8. 2015 č. j. 23 C 156/2015-24.

3. Návrhem ze dne 1. 2. 2016 podala stěžovatelka jako manželka vedlejšího účastníka 2) návrh na zastavení exekuce v rozsahu příkázání pohledávky z účtu, k jehož nařízení došlo exekučním příkazem exekutora ze dne 14. 12. 2015 č. j. 181 EX 18278/15-43 a exekučním příkazem ze dne 9. 1. 2016 č. j. 181 EX 18278/15-61. V návrhu uvedla, že s vedlejším účastníkem 2) mají z doby před vznikem manželství uzavřenou smlouvu o manželském majetkovém režimu ze dne 18. 7. 2014, přičemž notářský zápis byl rovněž zapsán do veřejného seznamu. Z uvedeného by tedy mělo vyplývat, že jsou naplněny předpoklady aplikace § 262b odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“).

4. Usnesením obvodního soudu ze dne 29. 9. 2016 č. j. 72 EXE 4707/2015-42 byl návrh stěžovatelky zamítnut. Obvodní soud v odůvodnění zejména uvedl, že smlouva o manželském majetkovém režimu byla zapsána do veřejného seznamu dne 18. 7. 2014, přičemž vymáhaná pohledávka a jí odpovídající dluh vznikly dne 8. 10. 2013. Z obsahu takové listiny proto nelze vycházet.

5. Proti usnesení obvodního soudu podala stěžovatelka odvolání. V něm namítala, že nelze vést exekuci na společné jmění manželů, jestliže k jeho vzniku vůbec nedošlo. Ochranu třetích osob zakotvenou v o. s. ř. by podle ní bylo možné použít pouze tehdy, pokud by v nyní posuzované věci společné jmění manželů existovalo aspoň nějakou dobu.

6. Usnesením Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) ze dne 10. 3. 2017 č. j. 72 Co 506/2016-95 bylo usnesení obvodního soudu potvrzeno. Městský soud v odůvodnění uvedl, že i v nyní posuzované věci je nutno aplikovat ustanovení § 719 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), podle nějž uzavřená dohoda se svým obsahem nesmí dotknout práv třetích osob. Vedle dalších ustanovení právního řádu upozornil městský soud rovněž na ustanovení § 262b odst. 2 o. s. ř., podle nějž platí vyvratitelná domněnka, že peněžní prostředky na účtu manžela povinného by náležely do společného jmění manželů. V tomto směru však stěžovatelka nic netvrdila.

II.

Argumentace stěžovatelky

7. Stěžovatelka v ústavní stížnosti uvedla, že před vznikem manželství s vedlejším účastníkem 2), na jehož majetek byla vedena řada exekucí, se rozhodli uzavřít smlouvu o odděleném režimu společného jmění manželů, na jejímž základě nevzniklo společné jmění manželů. Po uzavření manželství byl její účet exekučně postižen a došlo k nastoupení účinků zákazu dispozice s finančními prostředky. Tento stav označuje za absurdní, kdy není možné, aby kdokoliv uzavřel manželství s povinným, aniž by převzal jeho dluhy. Za absurdní rovněž označuje povinnost požádat věřitele o souhlas s uzavřením manželství.

8. Další část ústavní stížnosti je zaměřena na povinnost tvrdit a prokázat, že se na postiženém účtu nacházely pouze její prostředky. Stěžovatelka uvádí, že uvedenou povinnost splnila již tím, že předložila smlouvu o manželském majetkovém režimu.

9. Stěžovatelka rovněž nesouhlasí s názorem obecných soudů, že dohoda mohla krátit věřitele. Po celou dobu existence dluhu byl dlužníkem pouze vedlejší účastník 2), a proto, jestliže se tento stav ani přes vznik manželství a uzavření smlouvy o manželském majetkovém režimu nezměnil, nemohlo logicky k žádnému krácení věřitele dojít. V této souvislosti dále uvádí, že podle ustanovení § 42 odst. 3 zákona č. 120/2001 Sb., exekučního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „exekuční řád“), uvedené účinky nastoupí pouze při změně zákonného režimu společného jmění manželů. Jestliže společné jmění manželů v nyní posuzované věci nikdy neexistovalo, nemohlo dojít ani ke změně jeho režimu.

III.

Vyjádření účastníků a vedlejší účastnice

10. Ústavní soud v rámci přípravy vyzval účastníky řízení (městský soud a obvodní soud) k vyjádření. Obvodní soud pouze odkázal na odůvodnění napadeného usnesení. Městský soud uvedl, že práva stěžovatelky nebyla jeho rozhodnutím nijak dotčena. Dodal, že bylo na stěžovatelce jako na manželce vedlejšího účastníka 2), aby nejen tvrdila, ale i prokázala, že se na exekučně postižených účtech nacházejí prostředky, které jsou v jejím výlučném vlastnictví. Rovněž se ohradil proti tvrzení, že bylo povinností stěžovatelky požádat vedlejší účastnici 1) jako věřitelku o souhlas se sňatkem.

11. Vedlejší účastnice 1) ve svém vyjádření uvedla, že účelem současné právní úpravy je zamezit situacím, kdy dlužníci v rámci uzavírání manželství činili kroky k vyhnutí se plnění svých závazků. Rovněž zdůraznila, že podle hmotněprávní úpravy zakotvené v ustanovení § 719 odst. 2 občanského zákoníku se smlouvy o manželském majetkovém režimu nesmí svým obsahem nebo účelem dotknout práv třetích osob. Tyto závěry platí i v případech založení režimu odděleného jmění. K nyní posuzované věci navíc upozorňuje, že smlouva byla mezi stěžovatelkou a vedlejším účastníkem 2) uzavřena ještě před vznikem pohledávky. Domnívá se proto, že byla-li na účet stěžovatelky zasílána plnění, která by jinak spadala do společného jmění manželů, a je-li možné postihnout majetek ve společném jmění manželů, byla exekuce vedená na účet stěžovatelky zcela oprávněná. Tvrdila-li stěžovatelka, že na účtu jsou její výlučné prostředky, bylo její povinností pravdivost tohoto tvrzení také prokázat. Vedlejší účastnice 1) se závěrem vyjádření rovněž zaměřila na argumentaci stěžovatelky opírající se o ustanovení § 42 odst. 3 exekučního řádu. Podle jejího názoru totiž nebylo ve zjevném úmyslu zákonodárce vyjmout režim oddělených jmění z možnosti oprávněně vést exekuci.

12. Ústavní soud doručil stěžovatelce vyjádření účastníků a vedlejší účastnice 1) k replice. Stěžovatelka v jejím rámci vysvětluje, proč s vedlejším účastníkem 2) uzavřela manželství, i když věděla o jeho velkých dluzech. Ještě před uzavřením manželství učinila veškeré kroky, které český právní řád umožňuje, aby znemožnila faktický přechod těchto dluhů také na ni. V tomto případě je nutné vybrat mezi dvěma závěry, že buď existuje právní úprava poskytující ochranu budoucímu manželovi povinného, nebo taková úprava neexistuje. Dospějeme-li k druhému závěru, pak se stěžovatelka domnívá, že je vytvořen hrubý nepoměr mezi manžely a partnery. V této souvislosti stěžovatelka odkazuje na ustanovení § 2 občanského zákoníku a důvodovou zprávu k němu. Z nich má vyplývat, že úmyslem zákonodárce je vždy spravedlnost a že povaze soukromého práva musí odpovídat hledisko ukládající přijmout za jediné přijatelné řešení vyhovující obyčejnému lidskému cítění. Institut manželství by podle stěžovatelky neměl být znevýhodňován proti ostatním nesezdaným

svazkům. Zde doplňuje, že nebude-li se svou ústavní stížností úspěšná, bude nucena se s vedlejším účastníkem 2) rozvést, což vyvíjí tlak na ni i celou rodinu. Absurdnost celé situace má být podtržena skutečností, že většina dluhů vedlejšího účastníka 2) vznikla za existence jeho prvního manželství. Stěžovatelka dále zdůrazňuje předpokládaný účel manželství, jímž je podle ustanovení § 655 občanského zákoníku založení rodiny, řádná výchova dětí a vzájemná podpora a pomoc. Stěžovatelka se rovněž zaměřila na význam ustanovení § 262b odst. 2 o. s. ř., podle něž by měla dokázat, že na daném účtu nejsou uloženy prostředky, které by spadaly do společného jmění manželů. Uvádí, že tento výklad odmítá, neboť ještě před uzavřením uzavřela smlouvu o majetkovém režimu spočívajícím v oddělených jměních. Postupu soudu a soudního exekutora naopak vyčítá, že po celou dobu vedení řízení a exekuce jí a vedlejšímu účastníkovi 2) byl vnucován zákonný režim společného jmění. Rovněž odmítá tvrzení o účelovém krácení práva vedlejší účastnice 1) na majetek, neboť v případě respektování uzavřené smlouvy o majetkovém režimu by se její situace nijak nezhoršila. Stěžovatelka dále zdůrazňuje, že výklad vedlejší účastnice 1) vede k možnosti postižení jejich příjmů a dále majetku, který získala před uzavřením manželství výlučně vlastním přičiněním. Poslední část vyjádření stěžovatelky je zaměřena na vyvrácení argumentace vedlejší účastnice 1) a opírá se zejména o dovolený výklad v duchu pravidel zakotvených v ustanovení § 2 občanského zákoníku. Závěrem uvádí, že celou situaci vnímá jako majetkový trest za uzavření manželství.

IV.

Procesní předpoklady projednání ústavní stížnosti

13. Ústavní soud podle zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Ústavním soudu“), posoudil splnění procesních předpokladů řízení a shledal, že ústavní stížnost byla podána včas oprávněnou stěžovatelkou a Ústavní soud je k jejímu projednání příslušný. Stěžovatelka je právně zastoupena v souladu s požadavky § 29 až § 31 zákona o Ústavním soudu a ústavní stížnost je přípustná (§ 75 odst. 1 zákona o Ústavním soudu *a contrario*), neboť stěžovatelka nemá k dispozici jiné zákonné procesní prostředky k ochraně svého práva.

V.

Posouzení důvodnosti ústavní stížnosti

14. Ústavní soud po seznámení se s obsahem ústavní stížnosti, vyjádřením účastníků a vedlejší účastnice 1), napadenými usneseními a vyžádaným spisem dospěl k závěru, že ústavní stížnost je důvodná.

15. Ústavní soud považuje za nutné připomenout, že právo na soudní ochranu zaručené čl. 6 odst. 1 Úmluvy a čl. 36 odst. 1 Listiny je porušeno, pokud je komukoliv upřena možnost domáhat se svého práva u nezávislého a nestranného soudu, popř. pokud soud odmítá jednat a rozhodovat o podaném návrhu, event. pokud zůstává v řízení bez zákonného důvodu nečinný. K tomu Ústavní soud dodává, že jeho úkolem je ochrana ústavnosti (čl. 83 Ústavy). Není tedy součástí soustavy soudů (čl. 91 odst. 1 Ústavy) a nenáleží mu ani výkon dohledu nad jejich rozhodovací činností. Postup v soudním řízení, zjišťování a hodnocení skutkového stavu a výklad jiných než ústavních předpisů a jejich aplikace jsou záležitostmi obecných soudů [srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 10. 9. 1996 sp. zn. II. ÚS 81/95 (U 22/6 SbNU 575)]. Ústavní soud může do jejich činnosti zasáhnout pouze tehdy, pokud právní závěry obecných soudů jsou v příkrém nesouladu se skutkovými zjištěními nebo z nich v žádné možné

interpretaci odůvodnění nevyplývají, nebo pokud porušení některé z norem tzv. podústavního práva v důsledku svévole (např. nerespektováním kogentní normy), anebo v důsledku interpretace, jež je v extrémním rozporu s principy spravedlnosti (např. uplatněním přepjatého formalismu při aplikaci práva), zakládá porušení základního práva nebo svobody. Tento závěr lze učinit i v nyní posuzované věci.

16. Podle ustanovení § 710 občanského zákoníku platí, že součástí společného jmění jsou zásadně dluhy převzaté za trvání manželství, argumentací a contrario lze v nyní posuzované věci dospět k závěru, že předmětný dluh vedlejšího účastníka 2) by součástí společného jmění manželů nebyl. Pro tyto případy občanský zákoník v § 732 stanoví, že i pro dluhy vzniklé jednomu z manželů před uzavřením manželství může být postiženo společné jmění, avšak jen do výše, již by představoval podíl dlužníka, kdyby bylo společné jmění zrušeno a vypořádáno. V nyní posuzované věci je však třeba přihlídnout ke skutečnosti, že mezi stěžovatelkou a vedlejším účastníkem 2) byla ještě před uzavřením manželství uzavřena smlouva o manželském majetkovém režimu odlišném od režimu zákonného. Podle § 719 odst. 2 občanského zákoníku se nesmí smlouva o manželském majetkovém režimu svým obsahem nebo účelem dotknout práv třetí osoby, ledaže by se smlouvou souhlasila; tato smlouva uzavřená bez souhlasu třetí osoby nemá vůči ní právní účinky. Nerespektování těchto pravidel při nařizování exekuce je podle § 268 odst. 1 o. s. ř. stíháno povinností nařízenou exekuci zastavit. V nyní posuzované věci je třeba rovněž přihlídnout k ustanovení § 262b odst. 2 o. s. ř., podle nějž platí, že není-li prokázán opak, má se za to, že peněžní prostředky na účtu manžela povinného by náležely do společného jmění manželů. Uplatnění uvedených pravidel představuje aplikaci a interpretaci podústavního práva, do nichž je ingerence Ústavního soudu zásadně nepřipustná. Vždy je však třeba zohlednit, zda aplikace těchto pravidel nevybočuje ze zákonných a ústavních mezí a v konečném důsledku pro stěžovatelku neznamená omezení základních práv na soudní ochranu a ochranu majetku. Právě tato situace v nyní posuzované věci nastala.

17. Předmětem ústavní stížnosti je tvrzení stěžovatelky, že ač před vznikem manželství učinila všechny v úvahu přicházející kroky k ochraně svého majetku před dluhy budoucího manžela, nebyla jí ze strany exekutora ani obecných soudů tato ochrana poskytnuta. V případě akceptace takového závěru by bylo nutné konstatovat, že právní úprava neposkytuje žádnou ochranu osobě uzavírající manželství s dlužníkem a nesezdané soužití majetkově před manželstvím preferuje. Již v tomto bodě Ústavní soud souhlasí se stěžovatelkou, že hlavním účelem manželství podle § 655 občanského zákoníku je založení rodiny, řádná výchova dětí a vzájemná podpora a pomoc. Podle § 3 odst. 2 písm. b) občanského zákoníku rodina, rodičovství a manželství požívají zvláštní zákonné ochrany. S přihlédnutím k principu racionálního zákonodárce i k povinnosti zakotvené v § 2 odst. 2 občanského zákoníku opírat se při aplikaci a interpretaci soukromoprávních ustanovení nejen o vlastní smysl slov, nýbrž zejména o zjevný úmysl zákonodárce, lze konstatovat, že účelem manželství v žádném případě nemůže být placení dluhů druhého manžela vzniklých před uzavřením manželství. K otázce rozporu mezi gramatickým (či až doslovným) a teleologickým výkladem se Ústavní soud vyslovil v řadě nálezů a stanovisek. Výchozí tezi v této souvislosti zformuloval v nálezu ze dne 17. 12. 1997 sp. zn. Pl. ÚS 33/97. Konstatoval, že neudržitelným momentem používání práva je jeho aplikace, vycházející pouze z jazykového výkladu, neboť jazykový výklad představující prvotní přiblížení se k aplikované právní normě je východiskem pro objasnění a ujasnění si jejího smyslu a účelu. Ústavní hodnota, jež by při tomto výkladu měla být chráněna, je právo na soudní ochranu a právo manžela i po uzavření manželství vlastnit majetek. Právě tato pravidla je třeba užít i při výkladu citovaných ustanovení, zejména § 719 odst. 2 a § 732 občanského zákoníku. Podle § 719 odst. 2 občanského zákoníku platí, že

smlouva o majetkovém režimu se nesmí svým obsahem nebo účelem dotknout práv třetí osoby. Jde-li o účel dohody, je v nyní posuzované věci zřejmý, nicméně obecné soudy se mu v odůvodnění napadených usnesení nevěnovaly a preferovaly zcela formalistický, či dokonce až mechanický, výklad. Ze smlouvy uzavřené mezi stěžovatelkou a vedlejším účastníkem 2) lze jednoznačně dovodit vůli zejména stěžovatelky nebýt po uzavření manželství negativně dotčena již existujícími dluhy svého nového manžela. Takto vymezený účel smluvní úpravy je zcela legitimní a legální, plně vyhovující právu člověka brát se o vlastní štěstí zakotvenému v § 3 odst. 1 občanského zákoníku. Podle § 6 občanského zákoníku je povinností každého jednat v právním styku poctivě, přičemž tato poctivost je ustanovením § 7 občanského zákoníku presumována. Exekutor a obecné soudy naopak preferovaly výklad o účelovém krácení práv vedlejší účastnice 1), aniž by tento závěr či právě vybočení z mezí poctivosti jakkoliv odůvodnily. Nejen z teleologického, ale rovněž jazykového výkladu ustanovení § 719 odst. 2 občanského zákoníku, pro nyní posuzovanou věc vyplývá další velmi významný závěr, a to, že takto uzavřenou smlouvou nesmí být dotčena práva třetí osoby. Je zřejmé, že třetí osoba, konkrétně vedlejší účastnice 1), v okamžiku uzavření smlouvy mezi stěžovatelkou a vedlejším účastníkem 2) vůči stěžovatelce neměla žádné hmotné subjektivní právo. Logickým výkladem je třeba dospět k závěru, že neměla-li vedlejší účastnice 1) vůči stěžovatelce žádné právo, nemohlo být uzavřením dohody ani negativně dotčeno. Rovněž tuto argumentaci stěžovatelky exekutor i obecné soudy ignorovaly a namísto toho se věnovaly účelu novely o. s. ř. provedené zákonem č. 139/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon). Ústavní soud souhlasí, že legitimním účelem této novely bylo posílit ochranu práv třetích osob před účelovým jednáním manželů, nicméně výklad o. s. ř. i po jejím nabytí je třeba vždy podříditi výše uvedeným interpretačním pravidlům. Za použití *reductionae ad absurdum* je rovněž třeba vést, že neuzavřela-li by stěžovatelka s vedlejším účastníkem 2) manželství, nebo uzavřel-li by vedlejší účastník 2) registrované partnerství s jiným mužem, nedošlo by k žádné změně. Nelze proto dovodit žádný racionální argument, proč by právě založení manželství mělo vést k možnosti třetí osoby vést exekuci i na majetek manžela nabytý před uzavřením manželství. Konečně je třeba uvést, že smyslem ustanovení § 719 odst. 2 občanského zákoníku je zamezit krácení práva věřitele. Důvodová zpráva ani žádné z ustanovení občanského zákoníku o posílení práva věřitele na úkor manžela dlužníka nehovoří, nelze jej proto zakládat ani v nyní posuzované věci.

18. Ze závazku státu na poli ústavní záruky a ochrany rodičovství a rodiny (čl. 32 odst. 1 Listiny) vyplývá, že soudy jsou povinny vykládat příslušná ustanovení hmotného i procesního práva (§ 719 odst. 2 občanského zákoníku a § 262a občanského soudního řádu) tak, aby snoubenci nebyli odrazováni od vstupu do manželství majetkovými obavami. Snoubenci si mohou ujednat manželský majetkový režim odlišný od zákonného režimu právě proto, aby uzavřením manželství nebylo jejich majetkové postavení ohroženo. Článek 32 odst. 1 Listiny poskytuje ochranu jak neformálním rodinám (vztahu druh a družka), tak rodinám založeným na manželství. Žádným způsobem nelze dovodit, že ochrana poskytovaná manželství by měla být menší, než ochrana poskytovaná rodinám neformálním.

19. Jde-li o samotnou podstatu manželství, lze souhlasit se stěžovatelkou, že jedinou možností, v případě konstatování neexistence zákonné ochrany manžela dlužníka, by byl rozvod manželství. Jeho předpokladem je však podle § 755 odst. 1 občanského zákoníku rozvrat. Zjistil-li by soud při projednávání návrhu na rozvod, že manželství rozvráceno není a

jedinou příčinou rozvodu je právě snaha vyhnout se dluhům druhého manžela, musel by takto podaný návrh zamítnout. Ani tento úmysl zákonodárce si nelze rozumně představit.

20. Ve vztahu k nyní posuzované věci Ústavní soud nevylučuje, že by na účtu stěžovatelky mohly být prostředky vedlejšího účastníka 2), nicméně povinností obecných soudů bylo řádně se vypořádat s argumentací stěžovatelky opírající se zejména o podstatu a účel manželství, smluv o majetkovém režimu a v neposlední řadě též ochrany třetích osob. Obecné soudy této povinnosti nedostály, jejich rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná a navíc odporující základnímu poslání soukromého práva v podobě oprávnění každé osoby brát se o vlastní štěstí, a to např. i uzavřením manželství. Zásadním nedostatkem napadených rozhodnutí je rovněž předpoklad protiprávního jednání manželů namísto předpokladu jejich poctivosti.

21. Na základě uvedeného Ústavní soud konstatuje, že postupem městského a obvodního soudu došlo k zásahu do základních práv stěžovatelky, a proto bylo podle § 82 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu ústavní stížnosti vyhověno. Podle § 82 odst. 3 písm. a) zákona o Ústavním soudu rozhodl Ústavní soud nálezem tak, že usnesení městského soudu ze dne 10. 3. 2017 č. j. 72 Co 506/2016-95 a usnesení obvodního soudu ze dne 29. 9. 2016 č. j. 72 EXE 4707/2015-42 se ruší.

Poučení: Proti rozhodnutí Ústavního soudu se nelze odvolat.

V Brně dne 24. dubna 2019

David Uhlíř
předseda senátu